

Opvang van een Islamitisch pleegkind

Inleiding:

Het Dialooghuis heeft in het tweede en derde kwartaal van 2014 een onderzoek gedaan bij besturen en religieuze leiders van moskeeën en culturele instellingen, meestal bezocht door moslims van Turkse afkomst, met uitzondering van MIC. Dit gebeurde aan de hand van een vragenlijst (zie de bijlage). Het gesprek vertrok vanuit een maatschappelijk onderwerp in 2013, waarbij het kind Yunus van ouders van Turkse afkomst geplaatst werd bij een lesbisch ouderpaar. Eigenlijk waren er twee gespreksonderwerpen: pleegzorg en seksuele diversiteit. Over pleegzorg werd gemakkelijker gesproken dan over het tweede. In dit verslag willen we weergeven hoe m.n. over pleegzorg wordt gedacht.

De organisaties:

De besturen, met vaak de religieuze leider(s) daarbij, van de volgende organisaties werden bereid gevonden om over dit thema met een twee- of drietal vertegenwoordigers van de Stichting Dialooghuis te spreken:

- 2 mei 2014, Bedizzaman Said Nursi Cultuur Stichting
- 4 mei 2014 Stichting Kizilpar samen met dialooghuis,

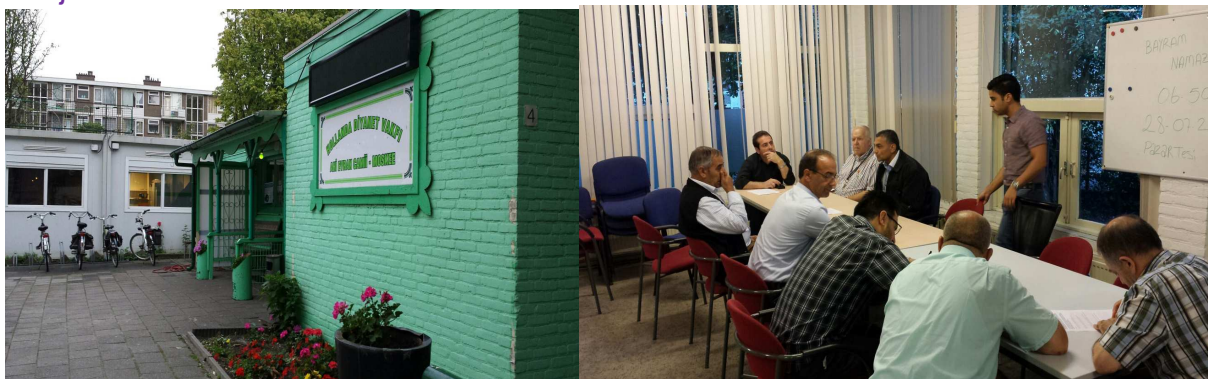
- 4 juli 2014 Turk Islam Kultur Dernegi
- 18 juli 2014 Moslim Informatie Centrum (MIC)

o 19 juli 2024 Stichting Gamgudiyan

25 juli 2014 Ahi Evran Moskee

8 augustus Stichting 66 Yozgatlılar Dernegi

Het verhaal Yunus

In het Turks museum heeft de Stichting Dialooghuis, samen met de Stichting Participatie ruim aandacht aan het thema pleegzorg besteed. In het Turks Museum werd een druk bezochte avond belegd met vertegenwoordigers van jeugdinstituten, pleegouders, een psycholoog, een advocaat en nog anderen belegd.

Tijdens de gesprekken bleken daar nauwelijks leden van de bezochte besturen te zijn geweest.

In alle organisaties is het verhaal over Yunus wel bekend. Als de vraag op tafel komt, of in die situatie anders zou hebben kunnen worden gehandeld, ontstaat er in de gesprekken vrijwel steeds een soort van verlegenheid. Er is binnen de organisaties wel over gesproken, maar verder niet meer over nagedacht. Dat wil men tijdens deze afgesproken bijeenkomsten echter graag doen.

In alle gesprekken komt al snel naar voren dat kinderen in hun ogen te snel uit gezinnen worden weggehaald om als pleegkind ergens geplaatst te worden. Volgens de deelnemers heeft dat vooral te maken met cultuurverschillen. Zo is er de 'corrigerende tik' die in Nederland niet is toegestaan. Deze tik wordt nog vaak toegepast en wordt door de (Nederlandse) omgeving slecht begrepen.

Dat Yunus bij een lesbisch ouderpaar werd geplaatst keurt men overwegend af. Men vindt dat de overheids- en jeugdinstanties te weinig rekening houden met de culturele en religieuze achtergronden van de gezinnen

Maar wat dan?

Wat is nodig?

Vrijwel alle organisaties zijn ervan overtuigd dat er binnen de gemeenschappen te weinig over dit thema is nagedacht en ook dat men er weinig aan gedaan heeft om de Nederlandse instellingen op de hoogte te brengen van hun gedachten daarover. Er dienen trainingen en ontmoetingsbijeenkomsten op touw gezet te worden voor alle mensen in de moskeeën en de leden van de stichtingen.

JSO Expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling organiseerde in 2013 een bijeenkomst over dit thema, waarin, m.n. moeders over de gezinssituaties van Turkse/Koerdische, Marokkaanse, Antilliaanse en Hindoestanen afkomst uitleg gaven. De Stichting Dialooghuis presenteerde zich daar ook met een moeder. Deze bleek voor jeugdhulpverleners erg zinvol te zijn. Elkaar wederzijds informeren zal nog veel meer dienen plaats te vinden om vooroordelen te voorkomen.

In de gezinssituaties zal het thema veel meer serieus genomen moeten worden. Vaak is er een natuurlijke neiging vanuit de cultuur om kinderen van familie in voorkomende situaties op te vangen. Wanneer het gaat over kinderen die niet tot de familie behoren dan stapelen bedenkingen zich op. Deze hebben vaak te maken met de religie, bijv. een jongen van 12 plaatst men niet in een gezin met een meisje van ongeveer dezelfde leeftijd.

Dat het een noodzaak is dat meer islamitische gezinnen zich beschikbaar zouden dienen te stellen, daarvan is men overtuigd. Dyanet Vakfi en de ook de Islamitische Universiteit zouden daarover richtlijnen kunnen verstrekken.

Ook zullen in de jeugdinstanties veel meer islamitische begeleiders ingeschakeld moeten worden om kinderen naar een goed pleeggezin te begeleiden, waarin de islamitische waarden worden nageleefd.

Als het kind ergens geplaatst wordt is het belangrijk, als er een contact gehouden wordt met het oorspronkelijke gezin om zo de familierelatie te onderhouden.

In vele gevallen wordt ook een islamitisch gezinsvervangend tehuis als oplossing gedacht voor het tekort aan pleeggezinnen. Kinderen zouden daar in leeftijdsgroepen kunnen worden geplaatst. Zo veel mogelijk worden islamitische begeleiders worden

aangesteld. Ook kan er rondom een netwerk van vrijwilligers kunnen ontstaan om er voor “een warme sfeer”zorg te kunnen dragen.

Wat voortdurend naar voren komt is dat de gemeenschappen actiever zouden kunnen zijn in het voorkomen, of ook aanpakken van maatschappelijke problemen, zoals de relatieproblematiek van mannen en vrouwen, armoede, alcohol – en drugsgebruik. In een enkel geval wordt duidelijk gesuggereerd vertrouwenspersonen aan te stellen om het mogelijk te maken dat mensen bij iemand terecht kunnen. Daarvoor worden bestuursleden en dikwijls ook niet de imams opgezocht. De afstand blijkt te groot. Tegelijk komt ook aan de orde hoe dat bestuurlijk te organiseren! De gemeenschap dient een goed contact met de achterban, van oud tot jong, te organiseren. Vrijwel elke organisatie, op een na, besteedt daar te weinig aandacht aan. Het gevolg is dat de meest betrokken leden van middelbare of oudere leeftijd zijn.

Diverse keren wordt aangegeven dat Jeugdformaat (en andere instellingen voor jeugdzorg), met de Islamitische Universiteit en de Stichting Dialooghuis een uitgebreide voorlichtingsdag met vervolgp programma’s zouden kunnen voorbereiden. Daar is grote behoefte aan om de organisaties zich bewust te laten zijn van de noodzaak van goede islamitische pleeggezinnen, het godsdienstige aspect daarvan, en andere maatschappelijke problemen. Een organisatie heeft ook aangeboden met de Islamitische Universiteit de contacten te leggen.

Andere opvattingen en seksuele diversiteit

In een geval deelt een jong(er) bestuurslid zijn opvattingen met de ondervragers, Hij benadrukt heel sterk dat homoseksualiteit een keuze is (of zelfs aangeboren). Hij heeft daarmee geen moeite. Als ondernemer komt hij veel met hen in aanraking en hij verzekert dat ook andere jongere mensen zich daar veel minder van aantrekken dan de oudere generatie. In zijn bestuur heeft hij dat openlijk verkondigd. Nu is hij om eigen redenen geen bestuurslid meer. Hij kreeg nooit het gevoel dat men het niet eens was met zijn opvattingen. Hij stelt dat de jongere generatie veel meer zou moeten worden ingelicht over de wijze, waarop zij een bijdrage zouden kunnen leveren aan maatschappelijke debatten, niet alleen in eigen kringen, maar juist ook daarbuiten. Hij veronderstelt ook dat de plaatsing van Yunus bij een lesbisch stel van te voren goed doordacht en besproken zal zijn. Het geroep eromheen is meer voor de roepers een signaal zich in te zetten i.p.v. te veroordelen.

Hij vindt ook dat de thema’s van de seksuele diversiteit veel meer onder de aandacht van de besturen gebracht dienen te worden. “Uitsluiten en afstoten is niet goed” De oudere aanwezige bestuurders spraken hem niet tegen.

Accenten uit de individuele organisaties:

Bediuzzaman Said Nursi Cultuur Stichting

- Bewust van de wenselijkheid om gezinnen in voorkomende situaties te begeleiden
- Een stappenplan ontwikkelen
- Een moslimbegeleider bij het proces betrekken
- Eerst in de familie zoeken

- Aandacht voor de gezinssamenstelling en het daar te plaatsen pleegkind, bijv. leeftijden, jongens en meisjes, enz.
- Indien er niet voldoende pleeggezinnen kunnen worden gevonden werken aan een islamitisch opvangtehuis
- Voorlichting over de gevallen, waarin kinderen uit huis worden geplaatst.
- Een studiedag organiseren voor besturen en belangstellenden over dit thema, samen met de Islamitische Universiteit en de Stichting Dialooghuis.
- Een flyer, of voorlichtingsbrochure voor moskee- en verenigingsbezoekers ontwikkelen

Stichting Kizilpar

- Tijdens een cursusgang over thema's als gezondheid, sport en opvoeding is uitgebreid over pleeggezinnen gesproken. De aanwezigen spraken zich vooral uit over de behoefte aan informatie, ook geënt op islamitische waarden. De angst over de werkwijze in de Nederlandse samenleving om kinderen uit huis te plaatsen speelde ook een rol. Daarover wil men meer weten.

Turk Islam Kultur Dernegi

- Er is veel behoefte aan kennis en informatiemateriaal over opvang in pleeggezinnen en het verschil met adoptie.
- Men onderkent een gebrek aan initiatief om pleeggezinnen te werven en wil daaraan werken.
- In een rapport over dubbele nationaliteit wordt het thema ook aangereikt, evenals in een verdrag tussen Nederland en Turkije, volgens een deelnemer. "Wat dan?" Is de vraag.
- Opvanghuizen zijn voor moslimkinderen een goed alternatief om kinderen voor het leven voor te bereiden.
- Om assimilatie tegen te gaan is het noodzakelijk ook de eigen culturele en religieuze achtergronden te kennen en deze zichtbaar te maken in de samenleving zonder deze te willen gebruiken om zich daaraan te onttrekken, of zich daartegen te verzetten.
- Om waardering en respect te ontvangen gaat het om zelfkennis en dialoog. Deze dialoog dient door het bestuur aangepakt te worden.

Moslim Informatie Centrum (MIC)

- Noodzaak aan voorlichting in een brochure, verzorgd door een instelling, universiteit met gezag.
- Meer gebruik maken van islamitische gezinnen, die als rolmodellen kunnen fungeren
- Kan voor deze voorlichting subsidie verkregen worden?
- Het Centrum doet er goed aan een project op te zetten naar de eigen gemeenschap en naar bijv. jeugdzorg
- De dialoog tussen ouderen en jongeren bevorderen. Het gebrek daaraan remmen daadkrachtig handelen en voorlichten vaak af.
- Ten behoeve van het kind dient een organisatie als MIC haar leden te informeren over deze gevoelige thema's (pleegkind, seksuele diversiteit).

Stichting Gamgudyan

- Een pleeggezin dient zelfde normen en waarden te hanteren als welke islamitische ouders voorstaan, of deze volop te respecteren en kinderen niet in verwarring te brengen.
- Oudere en jongere bestuurders dienen met elkaar over thema's als pleegkinderen en seksuele diversiteit in gesprek te zijn en elkaar niet te bestrijden met vooroordelen.
- Ook in de vereniging dienen mensen zich vrij te voelen om te uiten wat hen bezighoudt.
- Een bestuurstraining is nodig.

Ahi Evran Moskee

- Jeugdzorg heeft te weinig kennis en inzicht van islamitische gezinnen
- Te veel moslimkinderen worden daardoor uit huis geplaatst.
- De ouders van een uit huis geplaatst kind dienen contact te kunnen onderhouden met de ouders in een pleeggezin.
- De eigen organisatie dient ouders te stimuleren zich open te stellen voor een pleegkind. Het bestuur heeft informatie nodig om daaraan te werken.
- Thema's als relatieproblemen, seksuele diversiteit, armoede, verslaving krijgen te weinig aandacht. Hoe komt het bestuur in contact met hen?
- Een bestuurstraining is belangrijk.
- Het lijkt ook goed te gaan werken met "vertrouwenspersonen".
- Een training over de inhoud laten verzorgen door de Islamitische Universiteit.

Stichting 66 Yozgolilardernegi

- Werken aan bewustwording bij de leden van de gemeenschap is wenselijk.
- Mogelijkheden creëren voor opvangcentra met islamitische begeleiding.
- In de gemeenschappen zijn te vele vooroordelen aanwezig.
- Het bestuur dient zichzelf te scholen, of goede gespreksleiders in te huren om moeilijke thema's te bespreken.
- Elkaars verhalen dienen serieus genomen te worden.
- Als tijdstippen om kennis en/of bijdragen te leveren tijdig worden aangereikt, wil men graag meedoen.

Tot slot:

Uitgelicht:

- Voorlichting vanuit en naar de samenleving en een dialoog daarover is wenselijk en nodig.
- Opinievorming en dialoog intern is belangrijk en vraagt oefening.
- Eventueel stichten van islamitische gezinsvervangende huizen
- Meer aandacht voor dit en andere maatschappelijke thema's (m.n. seksuele diversiteit).
- Goede voorlichting op het gebied van de jeugdhulpverlening en de religie
- Een goed georganiseerde voorlichtingsdag met de Islamitische Universiteit wordt voorgesteld.
- Een "vertrouwenspersoon" kan bruggen slaan. Een opleiding?
- Besturen dienen zich hun eigen functioneren af te vragen. Een cursus besturen wordt voorgesteld

Met dank:

Aan alle bestuursleden en imams (zo'n 80 mensen) die bereid waren over de thema's mee te denken en hun tijd daarvoor beschikbaar stelden.

Stichting Dialooghuis Den Haag, oktober 2014

1 bijlage

Pleegkind Vragenlijst :

aan besturen en religieuze leiders:-----

Korte inleiding: 2 mei | 2014

Het Dialooghuis houdt zich bezig met allerlei ontwikkelingen in de samenleving en wil daarover graag spreken met iedereen in de samenleving, en vooral ook besturen van religieuze organisaties en hun voorgangers, zoals de imam, de dominee en de Pandit.

Zo'n maatschappelijk onderwerp was vorig jaar van afkomst Turkse kind Yunus bij lesbische ouders

Daarover willen we graag praten en er achterkomen: hoe u daar tegen aan kijkt en hoe we niet tegelijk gaan zeggen "haram", maar ook hoe we een mening vormen en gaan onderzoeken, hoe we mensen die hiermee te maken krijgen opvangen, als zij met grote vragen zitten.

Eigenlijk zijn het 2 onderwerpen: (Pleegzorg Seksuele diversiteit)

Onze vragen:

Kent u het verhaal van Yunus en hoe had dat volgens u anders gekund?

Yunus konusundan haberdarmisiniz, haberiniz varsa sizce nasil olsun isterdiniz ??

Wat doet u, of wat kunt u doen, als iemand zich kenbaar maakt als: ik ben seksueel anders

Birinin gelip Size ben es cinselimi didiyinde tepkiniz ve yaklasiminiz nasil olacak??

Wat hebt u nodig om het vertrouwen te geven, dat men dat durft te vertellen, bijv. kent/hebt u een vertrouwenspersoon, of een persoon/ instantie, waarheen u kunt verwijzen?

Ne gibi onerileriniz var baskalirina goven vermek icin / govenilir kisi yada kurum kurulus gibi organizasiyanlara bu konuda ?

Wilt u daarover in een groter verband (bijeenkomst) eens verder doorpraten met deskundigen erbij, maatschappelijk en religieus?

Bu konuda Genis toplanti hazirlanirsa gelip bilgi ve dusuncelerinizi bizimle, bilir kisilerle, sosyal ve dinsel birimlerden calisanlarla paylasmisiniz,?-----

9.Anders/ baska onerileriniz -----